

Na osnovu čl. 108. stav 1. i 119. stav 1. tačka 1) Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja ("Službeni glasnik RS", br. 88/2017, u daljem tekstu: Zakon) i člana 44 Statuta Osnovne škole "Radoje Domanović" (u daljem tekstu: Škola), Školski odbor Škole na sednici održanoj _____ 2018. godine, doneo je

**PRAVILNIK O MERAMA, NAČINU I POSTUPKU ZAŠTITE I BEZBEDNOSTI UČENIKA
OSNOVNE ŠKOLE "RADOJE DOMANOVIĆ"**

1. Osnovne odredbe

Član 1.

Pravilnikom o merama, načinu i postupku zaštite i bezbednosti učenika za vreme boravka u Školi i za vreme izvođenja svih aktivnosti koje organizuje Škola (u daljem tekstu: Pravilnik) propisuju se mere, način i postupak zaštite učenika Škole i način njihovog sprovođenja. Zaštita i bezbednost učenika sprovodi se u skladu sa uputstvom koje je propisao ministar nadležan za poslove obrazovanja i vaspitanja (Uputstvo za donošenje opšteg akta o zaštiti i bezbednosti dece i učenika u ustanovama obrazovanja i vaspitanja Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, br. 610-00-953/2014-01 od 22.12.2014. godine).

Član 2.

Sredstva za sprovođenje mera iz člana 1. Pravilnika, na način propisan Pravilnikom, obezbeđuju se u budžetu jedinice lokalne samouprave, u skladu sa članom 189. stav 1. tačka 8) Zakona.

Član 3.

Pravilnikom se obezbeđuje učenicima pravo na zaštitu i bezbednost:

- 1) u školskoj zgradi i školskom dvorištu;
- 2) na putu između kuće i Škole;
- 3) van školske zgrade i školskog dvorišta - za vreme ostvarivanja obrazovno-vaspitnog rada ili drugih nastavnih i vannastavnih aktivnosti koje organizuje Škola.

Učenici imaju pravo na zaštitu i bezbednost od:

- 1) postupaka drugih lica,
- 2) bolesti i povreda,
- 3) požara, poplave, elementarnih nepogoda i drugih prirodnih pojava koje mogu ugroziti bezbednost.

Član 4.

Odeljenjski starešina i predmetni nastavnici u obavezi su da u svakodnevnom kontaktu sa učenicima, naročito na časovima odeljenjske zajednice i kada sa učenicima obrađuju odgovarajuće programske sadržaje, učenike upoznaju sa opasnostima sa kojima se mogu suočiti za vreme boravka u školi i izvođenja drugih aktivnosti koje organizuje Škola, kao i sa načinom ponašanja kojim se te opasnosti mogu izbeći ili otkloniti. Zaposleni, roditelji, odnosno drugi zakonski zastupnici i učenici obavezni su

da direktoru, pomoćniku direktora, sekretaru Škole, dežurnom nastavniku ili drugom ovlašćenom licu prijave svaku pojavu za koju posumnjuju da bi mogla da ugrozi zaštitu i bezbednost učenika.

Član 5.

Odredbe Pravilnika dužni su da poštuju direktor Škole (u daljem tekstu: direktor), pomoćnik direktora, svi zaposleni u Školi, učenici, roditelji, odnosno drugi zakonski zastupnici i treća lica kada se nalaze u školskoj zgradi, školskom dvorištu ili na drugom mestu na kojem se ostvaruje obrazovno-vaspitni rad ili druga aktivnost u organizaciji Škole.

Član 6.

Nesprovođenje mera bezbednosti učenika od strane zaposlenih, propisanih Pravilnikom, smatra se težom povredom radne obaveze, za koju se vodi disciplinski postupak, i za koju može da se izrekne novčana kazna ili udaljenje sa rada u trajanju do tri meseca, ili mera prestanka radnog odnosa, ukoliko se nesprovođenje mera bezbednosti učini svesnim nehatom, namerno ili u cilju pribavljanja sebi ili drugome protivpravne imovinske koristi (saglasno odredbama Pravilnika o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti zaposlenih Škole).

Disciplinska odgovornost zaposlenih ne isključuje krivičnu i materijalnu odgovornost.

Ponašanje učenika kojim ugrožava vlastitu ili bezbednost drugih učenika i zaposlenih u Školi, u školskim i drugim aktivnostima koje organizuje Škola, propisanih ovim Pravilnikom, smatra se težom povredom obaveza učenika, za koju se vodi vaspitno-disciplinski postupak i izriču mere u skladu sa Pravilnikom o vaspitno-disciplinskoj odgovornosti učenika u Školi.

Član 7.

Zaposleni, roditelji i učenici obavezni su da direktoru, pomoćniku direktora, sekretaru Škole, dežurnom nastavniku ili drugom ovlašćenom licu prijave svaku pojavu za koju posumnjuju da bi mogla da ugrozi bezbednost učenika.

Član 8.

Posebna obaveza direktora i pomoćnika direktora je da povremeno, bez prethodne najave, a najmanje tri puta mesečno, proveravaju da li se sprovode mere za ostvarivanje zaštite i bezbednosti učenika. Nesprovođenje mera za bezbednost i zaštitu učenika, propisanih Pravilnikom, predstavlja razlog za razrešenje direktora, u skladu sa Statutom Škole.

Član 9.

Radi sprovođenja mera utvrđenih Pravilnikom, Škola sarađuje sa državnim organima, organima opštine Paraćin i drugim subjektima i nadležnim institucijama sa kojima je takva saradnja potrebna u postupku obezbeđivanja i sprovođenja mera utvrđenih Pravilnikom.

Član 10.

Na materiju koju uređuje Pravilnik primenjuju se i odredbe drugih opštih akata Škole čija je primena važna za ostvarivanje zaštite i bezbednosti učenika. Na ostvarivanje zaštite i bezbednosti učenika u

izdvojenim odeljenjima Škole shodno se primenjuju odredbe Pravilnika i odredbe drugih opštih akata Škole čija je primena važna za tu materiju.

2. Zaštita i bezbednost u školskoj zgradi i školskom dvorištu

Član 11.

Za vreme trajanja nastave i drugih aktivnosti, stalno su otključana samo glavna ulazna vrata Škole i samo jedna kapija koja vodi u školsko dvorište. Za otključavanje kapija na školskom dvorištu i ulaznih vrata ovlašćeni su domar, direktor, pomoćnik direktora, sekretar. Domar otključava kapiju na školskom dvorištu 15 min. pre početka nastave i glavna ulazna vrata, ulaz za učenike, proverava stanje školskih prostorija i o tome obaveštava direktora, pomoćnika direktora ili sekretara, a u slučaju potrebe preduzima neophodne mere.

Član 12.

Kada se u Školi ne izvodi nastava i druge aktivnosti, sve kapije na školskom dvorištu i sva ulazna vrata na školskoj zgradi su zaključana. Za otključavanje kapije i ulaza na početku radnog vremena u prvoj smeni i za zaključavanje kapije i ulaza na kraju radnog vremena zadužen je domar, a u njegovom odsustvu – drugo lice, po ovlašćenju direktora ili pomoćnika direktora.

Član 13.

Ponašanje učenika pre, za vreme i posle održavanja nastave i drugih aktivnosti u Školi, ulaz i izlaz iz Škole, dežurstva, odnosi sa drugim učenicima i zaposlenim i druga prava, obaveze i odgovornosti učenika koje se odnose na njihovo ponašanje, uređeni su opštim aktom kojim se propisuju pravila ponašanja u Školi. Obaveze dežurnih nastavnika pre početka nastave, za vreme odmora i nakon završetka nastave, za vreme boravka učenika u Školi, uređeni su opštim aktom kojim se propisuju pravila ponašanja u Školi. Obaveze odeljenjskih starešina, nastavnika i svih zaposlenih, kao i roditelja za vreme boravka u Školi i prijem i kretanje lica koja dolaze u Školu, zabrana pušenja, unošenja eksplozivnih materija i drugih opasnih predmeta, uređeni su opštim aktom kojim se propisuju pravila ponašanja u Školi.

3. Zaštita od bolesti i povreda

Član 14.

Radi ostvarivanja zaštite i bezbednosti učenika od bolesti i širenja zaraze, Škola:

- 1) stara se o urednosti i čistoći školskih prostorija i školskog dvorišta, u skladu sa sanitarno - higijenskim propisima i merama;
- 2) organizuje obavljanje propisanih periodičnih sistematskih lekarskih pregleda zaposlenih i učenika;
- 3) postupa po merama nadležnih organa naloženim u skladu sa propisima u oblasti zdravstva;
- 4) u slučaju promena kod učenika koje se odnose na njegovo zdravstveno stanje obaveštava roditelja, preduzima hitne mere ukoliko su neophodne i sarađuje sa školskim lekarom i nadležnim zdravstvenim institucijama.

Član 15.

Radi ostvarivanja zaštite i bezbednosti učenika od povreda, Škola:

- 1) prema svojim mogućnostima, obezbeđuje nabavku i korišćenje školskog nameštaja, nastavnih i drugih sredstava koji su bezbedni za upotrebu i odgovaraju psihofizičkim svojstvima učenika;
- 2) primenjuje standarde i normative koji se odnose na školski prostor, broj učenika u odeljenju i druge uslove za obavljanje delatnosti;
- 3) obezbeđuje stalni nadzor nastavnika ili stručnog saradnika za vreme rada na uređajima ili s predmetima koji mogu izazvati povredu, kao i za vreme izvođenja aktivnosti koje predstavljaju potencijalnu opasnost za nastanak povrede;
- 4) roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika učenika čije zdravstveno stanje, prema proceni direktora, pomoćnika direktora, nastavnika ili stručnog saradnika, može predstavljati opasnost za druge učenike i zaposlena lica, obavezuje da takvog učenika odvede na odgovarajući pregled i zabranjuje mu dolazak na nastavu i druge aktivnosti koje organizuje Škola, dok nadležni lekar ne potvrdi da opasnost ne postoji;

Član 16.

Obaveza roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika je da učenika, čije je zdravstveno stanje takvo da može da predstavlja opasnost za druge učenike i zaposlene, odvedu na odgovarajući zdravstveni pregled i ne šalju ga na nastavu i druge aktivnosti koje organizuje Škola, dok ne dobije odgovarajuću potvrdu lekara o zdravstvenoj sposobnosti.

4. Zaštita od požara, poplave, električne struje, udara groma i drugih opasnih pojava

Član 17.

Radi ostvarivanja zaštite od požara, zaposleni i učenici su dužni da sprovode mere propisane Zakonom o zaštiti od požara, drugih propisa koji uređuju ovu materiju, planova zaštite od požara, odluka nadležnog organa jedinice lokalne samouprave, školskog odbora i drugih organa, kao i opšteg akta Škole kojim se uređuju način, postupak i mere u oblasti protivpožarne zaštite.

Član 18.

Radi ostvarivanja zaštite i bezbednosti od poplave i izlivanja fekalija, domaći svakodnevno proverava ispravnost vodovodnih i kanalizacionih instalacija i preduzima potrebne mere u slučaju uočenih promena koje mogu ugroziti bezbednost učenika i zaposlenih u Školi. Svi zaposleni i učenici obavezni su da bez odlaganja obaveste domara, direktora, pomoćnika direktora ili sekretara o uočenim promenama na vodovodnim i kanalizacionim instalacijama, koje mogu ugroziti bezbednost učenika i zaposlenih u Školi.

Član 19.

Radi ostvarivanja zaštite i bezbednosti od električne struje, domaći svakodnevno proverava ispravnost električnih instalacija i preduzima potrebne mere u slučaju uočenih promena koje mogu ugroziti bezbednost učenika i zaposlenih u Školi.

Svi zaposleni i učenici obavezni su da bez odlaganja obaveste domara, direktora, pomoćnika direktora ili sekretara o uočenim promenama na električnim instalacijama, koje mogu ugroziti bezbednost.

Član 20.

Uređaji, drugi predmeti i materije koji se koriste u nastavnom procesu, za održavanje higijene ili u druge svrhe moraju se držati van domaćaja neovlašćenih lica, ako mogu predstavljati opasnost po život i zdravlje učenika.

Član 21.

Radi ostvarivanja zaštite i bezbednosti od udara groma, Škola redovno proverava ispravnost gromobranskih instalacija, u skladu sa propisima u toj materiji. Svi zaposleni i učenici obavezni su da bez odlaganja obaveste domara, direktora, pomoćnika direktora ili sekretara o uočenim promenama na gromobranskim instalacijama, koje mogu dovesti u pitanje njihovo funkcionisanje. Pored sproveđenja mera iz st. 1. i 2. ovog člana, Škola je obavezna da za vreme grmljavine obezbedi da učenici budu u školskoj zgradbi.

Član 22.

Zaštita i bezbednost od drugih opasnih stvari i pojava ostvaruje se shodnom primenom čl. 17. do 21. ovog Pravilnika.

5. Zaštita i bezbednost na putu između kuće i Škole

Član 23.

Direktor Škole je obavezan da sarađuje sa organima nadležnim za bezbednost saobraćaja i prati stanje saobraćajne signalizacije na prilazima Školi. Svaki zaposleni obavezan je da o uočenim nedostacima na saobraćajnoj signalizaciji obavesti direktora, pomoćnika direktora ili sekretara, koji će radi rešavanja problema stupiti u kontakt s nadležnim organima.

Član 24.

Škola pred nadležnim organima pokreće inicijative radi poboljšanja bezbednosti u saobraćaju na prilazima Školi (postavljanje "ležećih policajaca", semafora i drugih uređaja, organizovanje dežurstva saobraćajnih policajaca i tako dalje).

Član 25.

Zaštita učenika u saobraćaju obezbeđuje se organizovanjem predavanja saobraćajnih stručnjaka, prikazivanjem filmova o saobraćaju, razgovorom na časovima odeljenjske zajednice i roditeljskim sastancima.

Pored aktivnosti usmerenih na poboljšanje bezbednosti u saobraćaju, u vezi sa zaštitom i bezbednošću učenika na putu od kuće do Škole i obratno, direktor, pomoćnik direktora i zaposleni iz reda nastavnog osoblja:

1) opominju učenika kojeg sretnu na njegovom putu od kuće do Škole ili obratno, ako se nebezbedno ponaša;

2) o svakom nebezbednom ponašanju učenika obaveštavaju njegovog odeljenjskog starešinu, koji o tome obaveštava njegovog roditelja i preduzima druge mere;

6. Zaštita i bezbednost van zgrade Škole i školskog dvorišta, za vreme ostvarivanja obrazovno-vaspitnog rada i drugih aktivnosti koje organizuje Škola

Član 26.

Na ostvarivanje zaštite i bezbednosti učenika za vreme boravka na izletu, ekskurziji ili nastavi u prirodi, kao i za vreme izvođenja neke druge aktivnosti van zgrade Škole i školskog dvorišta, primenjuju se osnovne odredbe ovog Pravilnika, a shodno se primenjuju njegove odredbe o ostvarivanju zaštite i bezbednosti učenika u zgradi Škole i školskom dvorištu.

Pored odredaba iz stava 1. ovog člana, na ostvarivanje zaštite i bezbednosti učenika van zgrade Škole i školskog dvorišta, za vreme ostvarivanja obrazovno-vaspitnog rada i drugih aktivnosti koje organizuje Škola, primenjuju se i odredbe čl. 27. i 28. Pravilnika.

7. Zaštita i bezbednost učenika za vreme izvođenja izleta, ekskurzija i nastave u prirodi i sličnih aktivnosti

Član 27.

Ekskurzija i nastava u prirodi, kao oblici obrazovno-vaspitnog rada, izvode se u skladu sa školskim programom, koji je donet na osnovu odgovarajućeg važećeg nastavnog plana i programa, godišnjim planom rada Škole i programom za organizovanje ekskurzije i nastave u prirodi.

Ekskurzija i nastava u prirodi se može izvoditi nakon dobijene saglasnosti Saveta roditelja Škole.

Član 28.

Prilikom izbora ponuđača za izvođenje izleta, ekskurzije, nastave u prirodi i sličnih aktivnosti sa učenicima, Škola će posebnu pažnju posvetiti njegovoj sposobljenosti za ostvarivanje zaštite i bezbednosti učenika za vreme aktivnosti koja se organizuje.

Ugovor koji se zaključuje za izvođenje ekskurzije i nastave u prirodi mora da sadrži posebne stavke koje se odnose na preduzimanje mera zaštite i bezbednosti učenika.

Ospособljenost ponuđača za ostvarivanje zaštite i bezbednosti učenika odnosi se naročito na:

1) posedovanje odgovarajuće licence za rad;

2) kadrovsku i tehničku opremljenost za organizovanje putovanja učenika;

3) kadrovsku i tehničku opremljenost za ostvarivanje zaštite i bezbednosti učenika u objektu u kojem su smešteni (fizičko i tehničko obezbeđenje objekta, obezbeđena medicinska pomoć i tako dalje);

4) kvalitet ishrane učenika.

Smeštaj učenika na ekskurziji i izvođenje nastave u prirodi mora se obezbediti samo u objektima koji ispunjavaju uslove za izvođenje ovih oblika obrazovno-vaspitnog rada. Pre polaska na nastavu u prirodi Škola obavezno organizuje lekarski pregled svih učenika.

8. Obaveze Škole u zaštiti učenika od diskriminacije, zlostavljanja, zanemarivanja, vredanja ugleda, časti ili dostojanstva i stranačkog organizovanja i delovanja

Član 29.

U Školi su zabranjene diskriminacija i diskriminatorsko postupanje, kojim se na neposredan ili posredan, otvoren ili prikriven način, neopravdano pravi razlika ili nejednakost postupa, odnosno vrši propuštanje prema učenicima a koje se zasniva na rasi, boji kože, precima, državljanstvu, statusu migranta, odnosno raseljenog lica, nacionalnoj pripadnosti ili etničkom poreklu, jeziku, verskim ili političkim ubeđenjima, polu, rodnom identitetu, seksualnoj orientaciji, imovnom stanju, socijalnom i kulturnom poreklu, rođenju, genetskim osobenostima, zdravstvenom stanju, smetnji u razvoju i invaliditetu, izgledu i drugim stvarnim, odnosno pretpostavljenim ličnim svojstvima, kao i po drugim osnovima utvrđenim zakonom kojim se propisuje zabrana diskriminacije.

Ostvarivanju ovog vida zaštite i bezbednosti učenika služe poštovanje odredaba Pravila ponašanja u Školi i aktivnosti stručnog tima Škole za zaštitu od diskriminacije, nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja.

Škola je dužna da preduzme sve mere propisane Pravilnikom i zakonskim propisima kada se posumnja ili utvrdi diskriminatorno ponašanje prema učeniku u Školi.

U prepoznavanju i sprovođenju preventivnih i interventnih aktivnosti u vezi zabrane diskriminacije, Škola je u obavezi da postupa u skladu sa sledećim podzakonskim aktima:

- 1) Aktom koji reguliše postupanje Škole kada se posumnja ili utvrdi diskriminatorno ponašanje, načine sprovođenja preventivnih i interventnih aktivnosti, obaveze i odgovornosti zaposlenog, učenika, odraslog, roditelja odnosno drugog zakonskog zastupnika, trećeg lica u Školi, organa i tela Škole i druga pitanja od značaja za zaštitu od diskriminacije, koji propisuje ministar nadležan za poslove obrazovanja i vaspitanja;
- 2) Aktom kojim se utvrđuju bliži kriterijumi za prepoznavanje oblika diskriminacije od strane zaposlenog, učenika ili trećeg lica u Školi, a koji zajednički propisuju ministar nadležan za poslove obrazovanja i vaspitanja i ministar nadležan za poslove ljudskih prava.

Član 30.

U Školi je zabranjeno fizičko, psihičko, socijalno, seksualno, digitalno i svako drugo nasilje, zlostavljanje i zanemarivanje učenika, a shodno tumačenjima ovih pojmove utvrđenim u članu 111. Zakona i podzakonskim aktima.

Škola će odmah podneti prijavu nadležnom organu ako se kod učenika primete znaci nasilja, zlostavljanja ili zanemarivanja, naročito ako je to učinjeno od strane roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika ili trećeg lica u Školi.

Član 31.

U Školi je zabranjeno svako ponašanje zaposlenog prema učeniku i učenika prema drugom učeniku kojim se vređa ugled, čast ili dostojanstvo.

Direktor Škole dužan je da u roku od tri dana od dana saznanja za povredu zabrane iz stava 1. ovog člana preduzme odgovarajuće aktivnosti i mere u okviru nadležnosti Škole.

Škola će svoje postupanje kada se posumnja ili utvrdi vređanje ugleda, časti ili dostojanstva, u pogledu načina sprovođenja preventivnih i interventivnih aktivnosti, uslova i načina za procenu rizika, načina zaštite i drugih pitanja od značaja za zaštitu, sprovoditi u skladu sa posebnim podzakonskim aktom.

9. Završne odredbe

Član 32.

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o zaštiti i bezbednosti učenika zaveden pod delovodnim brojem ____ od ____ godine.

Član 33.

Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj tabli Škole.

Predsednik Školskog odbora

Dragana Milovanović